

УДК 372.851.9

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ НА ІНТЕГРАЦІЙНІ ЗАСОБИ АДАПТИВНОГО НАВЧАННЯ В ПРОПЕДЕВТИЧНОМУ КУРСІ ІНФОРМАТИКИ

Козлова Л. І., Мазурок Т. Л.

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Головна мета сучасної освіти – формування основи для самореалізації особистості, яка стає можливою за умови створення умов для самопізнання, самовдосконалення та розвитку творчого потенціалу учня. Багаторічний досвід роботи вчених у галузі початкової освіти дає підстави стверджувати, що розв'язання проблеми особистісно зорієнтованої освіти і її продуктивності є пов'язаним з інтеграцією змісту освіти. Наукові дослідження свідчать про те, що інтеграція змісту освіти сприяє підвищенню мотивації навчальної діяльності, активізує навчально-пізнавальну діяльність учнів. Сучасний етап розвитку науки нерозривно пов'язаний із інтеграцією наукових знань, їх взаємопроникненням та утворенням нових наук саме на стиках наукових знань. Ці ідеї знаходять своє відображення в концепції сучасної шкільної освіти.

Інтеграція є важливою умовою сучасної науки і цивілізаційного розвитку в цілому. Сучасний стан розвитку системності характеризується необхідністю розглядати не окремі, ізольовані об'єкти, явища, а їх більш чи менш широкі єдності. Поняття «інтеграції» має загальнонауковий зміст і часто використовується у дидактиці. У сучасній психолого-педагогічній науці активно здійснюються дослідження з проблем інтеграції навчання. Загальновідомо, що із зростанням об'єму інформації, якою має оволодіти учень протягом навчання у закладах середньої освіти, а потім у закладах вищої освіти і поза ними для адаптації у сучасному суспільстві, необхідно створювати умови для формування цілісної картини зовнішнього світу, знаходити можливість для ущільнення обсягів навчальної інформації за рахунок застосування інтеграційних форм навчання [1].

Для продуктивного засвоєння учнями знань і для їх інтелектуального розвитку важливе значення має встановлення зв'язків як між різними розділами курсу, який вивчається, так і між різними дисциплінами в цілому, тобто внутрішньо-предметна і міжпредметна інтеграція. Практичний досвід педагогів показує, що інтегроване навчання, за яким матеріал доповнюється та повторюється іншими напрямками, дає набагато кращий результат у порівнянні з традиційним вивченням дисциплін.

Втім, повноцінне впровадження інтеграційного навчання є досить складною та багатоаспектною проблемою. Тому, метою даного дослідження є визначення впливу системи міжпредметних зв'язків на інтеграційне навчання пропедевтичному курсу інформатики, як засобу створення умов для

індивідуалізації навчання, подальшого процесу підвищення адаптивних властивостей навчання.

В даному дослідженні проаналізовано стан впровадження інтеграційного навчання та основні його форми, які значно поширились за останній час. Так, крім вже традиційних інтегративних уроків та проектів, з'являються різні форми впровадження STEM освіти та ін.

Тому на основі визначення основних дидактичних умов реалізації інтеграційного навчання визначено проблему розробки інформаційно-методичних матеріалів для підтримки його різних форм в педагогічній практиці вчителя інформатики в пропедевтичному курсі.

Розроблено структурно-логічну модель системи міжпредметних зв'язків пропедевтичної інформатики у вигляді семантичної мережі, тобто орієнтованого графу, верхівки якого є окремими навчальними елементами, а ребра відображають доцільні зв'язки з навчальними елементами інших навчальних предметів. Крім того, модель містить також варіативність форм проведення уроків інформатики інтеграційного змісту. Модель, що запропонована, дозволила визначити відповідну структуру хмаро-орієнтованого середовища для формування навчального контенту, що призначений для інформаційної та методичної підтримки інтеграційного навчання.

Впровадження в навчальний процес окремих елементів такого контенту дозволило провести експериментальну перевірку впливу планомірного, ґрунтового застосування міжпредметних зв'язків на інтеграційних характер навчання та отримання його основних переваг.

Для визначення ступеня інтеграції застосовано методику його визначення на основі нечітких множин та лінгвістичних змінних [2]. Крім того, анкетування вчителів інформатики дозволило дійти до висновку щодо існування позитивного впливу систематичного планомірного впровадження системи міжпредметних зв'язків на отримання ознак інтеграційного навчального процесу з характерними для нього якісними властивостями та перевагами.

Література

1. Інтеграція навчальних предметів в початковій школі як ефективна форма навчання молодших школярів: матеріали інтернет-семінару /уклад. Л.Н. Добровольська, В.О. Чорновол. Черкаси. 2017. 183 с.
2. Мазурок Т.Л. Применение информационно-коммуникационных технологий в реализации межпредметных связей *Problems of Education in the 21st Century*. 2007, Vol.2. P. 111-116.